

L.V. VIGOTSKIY

TADQIQOTLARIDA ICHKI NUTQ

KONSEPSIYASI

Ichki nutq tushunchasi

Vygotskiyga ko'ra, ichki nutq — bu insonning o'z-o'zi bilan bo'ladigan aqliy muloqoti, ya'ni fikrlash jarayonidagi til shaklidir. Bu tashqi nutqdan farqli ravishda, odatda ovoz chiqarilmaydi va grammatik jihatdan to'liq bo'lmasligi mumkin.

Nutq va fikrlash o'rtasidagi aloqadorlik

Vygotskiy fikrlash va nutq bir-biridan mustaqil rivojlanadi, lekin ma'lum bosqichda ular birlashadi: Yosh bola avval tashqi nutq orqali muloqot qiladi; So'ngra bu tashqi nutq ichki nutqqa aylana boshlaydi, ya'ni bola o'z harakatlarini ovoz chiqarib emas, ichida yo'naltira boshlaydi.

Ichki nutq — tashqi nutqdan kelib chiqadi

Vygotskiy ichki nutqni tashqi nutqning ichki holga o'tgan shakli deb hisoblaydi. Bu o'zgarish ijtimoiy muloqot asosida sodir bo'ladi. U "nutq ijtimoiy xatti-harakatlardan individual fikrlash vositasiga aylanadi" degan.

Amaliy misol: bola va muammo yechish

Masalan, bola muammo yechayotganda dastlab baland ovozda o'ylaydi ("Bu qog'ozni buklayman, keyin kesaman"), keyinchalik esa buni ichki nutqda, ya'ni jim holda bajaradi.

Ichki nutqning vazifasi

Ichki nutq — bu fikrni tuzish, rejalashtirish, o'z-o'zini boshqarish va muammolarni hal qilish vositasi.

